

**Szanowna Pani
Anna Porwoł
Dyrektor
Szkoły Podstawowej
im. Jana III Sobieskiego
w Jejkowicach**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 5 do 8 lipca 2011 r. problemową kontrolę gospodarki finansowej Szkoły Podstawowej im. Jana III Sobieskiego w Jejkowicach (zwanej dalej Szkołą Podstawową w Jejkowicach), za okres od 1 stycznia 2007 r. do 8 lipca 2011 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 19 lipca 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W latach 2007 - 2011 przekazywano wolne środki na lokaty „overnight” w rachunku podstawowym jednostki budżetowej Szkoły Podstawowej. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 38 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), a aktualnie z art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), w którym wskazano jednostki sektora finansów publicznych, mogące dokonywać lokat wolnych środków, a do jednostek tych nie zaliczono jednostek budżetowych. Uzyskane środki finansowe z tytułu odsetek z rachunku podstawowego jednostki zostały przekazane na rachunek budżetu gminy.*
- *Ponadto w latach 2007 - 2008 w wyniku nieprawidłowego ujmowania operacji dotyczących lokat, obroty strony Wn konta 130-01 – „Rachunek bieżący” były wyższe od obrotów strony Ma konta 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” gdzie ujmowane są okresowe wpływy środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych jednostki. Powyższe było niezgodne z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów*

z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Umowę rachunku bankowego w dniu 27 grudnia 2006 r. podpisała p. Ilona Stasiak – była Dyrektor Szkoły Podstawowej w Jejkowicach. Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej jednostki wykonywała p. Justyna Kostka – Główny Księgowy Szkoły Podstawowej w Jejkowicach.

Wniosek nr 1

Zorganizować obrót środkami pieniężnymi zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), mając na uwadze przepisy art. 48, art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.)

- Zaewidencjonowano w dniu 28 lutego 2011 r. na pozabilansowym koncie 998 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” zaangażowanie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r. na podstawie zrealizowanych wydatków budżetowych. Wypłaty dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r. dokonano w dniu 24 lutego 2011 r. Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), konto 998 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych ujętych w planie finansowym jednostki budżetowej danego roku budżetowego oraz w planie finansowym niewygasających wydatków budżetowych ujętych do realizacji w danym roku budżetowym. Na stronie Ma konta 998 ujmuje się zaangażowanie wydatków, czyli umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym.*
- Zaniechano ujęcia po stronie Wn konta 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” w miesiącu lutym 2011 r. równowartości zaangażowania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r. Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) konto 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat oraz niewygasających wydatków, które mają być realizowane w latach następnych. Na stronie Wn konta 999 ujmuje się równowartość zaangażowanych wydatków budżetowych w latach poprzednich, a obciążających plan finansowy roku bieżącego jednostki budżetowej lub plan finansowy niewygasających wydatków przeznaczony do realizacji w roku bieżącym.*

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej jednostki wykonywała p. Justyna Kostka – Główny Księgowy Szkoły Podstawowej w Jejkowicach.

Wniosek nr 2

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Szkoły Podstawowej w Jejkowicach w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej, stosownie do postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W obowiązującym w Szkole Podstawowej w Jejkowicach zakładowym planie kont wprowadzonym Zarządzeniem Nr 12/2010/OG Dyrektora Szkoły Podstawowej im. Jana III Sobieskiego w Jejkowicach z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie: ustalenia zasad rachunkowości tj. zakładowego planu kont, wykazu ksiąg rachunkowych oraz określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, nie określono metod ustalania wyniku finansowego oraz nie wskazano zasad ewidencjonowania zobowiązań wymagalnych. Powyższe było niezgodne z przepisami art. 8 ust. 1 i 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Ponadto w myśl § 15 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach. Sporządzanie projektów zarządzeń należało do p. Justyny Kostki – Głównego Księgowego Szkoły Podstawowej w Jejkowicach.*

W trakcie kontroli, Zarządzeniem Dyrektora Szkoły Nr 8/2011/OG z dnia 8 lipca 2011 r., uzupełniono przepisy wewnętrzne w zakresie zasad (polityki) rachunkowości o ww. elementy.

- *Zaniechanie powierzenia na piśmie obowiązków i odpowiedzialności w zakresie ustalonym treścią art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), poprzednio art. 45 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) oraz przepisem art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) osobie odpowiedzialnej za prowadzenie rachunkowości jednostki, wykonywanie dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywanie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz dokonywanie wstępnej kontroli kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Obowiązki w powyższym zakresie od 1 marca 2004 r. wykonywała p. Justyna Kostka – Główny Księgowy Szkoły Podstawowej w Jejkowicach. Powierzenie ww. zadań należało do*

p. Anny Porwoł – Dyrektora Szkoły Podstawowej w Jejkowicach oraz do p. Ilony Stasiak – byłego Dyrektora Szkoły Podstawowej w Jejkowicach.

W trakcie kontroli, pismem z dnia 5 lipca 2011 r., powierzono Głównemu Księgowemu obowiązki i odpowiedzialność w zakresie ustalonym przepisem art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *W latach 2009 - 2010 Dyrektorzy Szkoły Podstawowej w Jejkowicach zaciągali zobowiązania wynikające z umów ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków uczniów i personelu w szkołach, pomimo braku upoważnienia w tym zakresie. Dyrektorzy Szkoły Podstawowej w Jejkowicach działając jako kierownik jednostki sektora finansów publicznych przyjęli obowiązki ubezpieczającego wynikające z zawartych umów, a obowiązki te nie wynikają z realizacji zadań, do których jednostka została powołana. Zadania dotyczące grupowego ubezpieczenia uczniów, personelu nie są prawnie określonym zadaniem finansowanym z budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Powyższe dotyczyło zobowiązań wynikających z umów zawartych:*

- *w dniu 2 czerwca 2009 r. w formie polisy Nr CSG/10121046 i polisy seria A-A Nr 053172 oraz aneksów do ww. polis w dniu 5 października 2009 r. Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z ww. polis obejmowała okres od 1 września 2009 r. do 31 sierpnia 2010 r.,*

- *w dniu 21 czerwca 2010 r. w formie polisy Nr DSG/10120028 i polisy seria A-A Nr 060467 oraz aneksów z dnia 29 września 2010 r. Ochrona ubezpieczeniowa wynikająca z ww. polis obejmowała okres od 1 września 2010 r. do 31 sierpnia 2011 r.*

Szkoła Podstawowa w Jejkowicach uzyskała na podstawie ww. umów od ubezpieczyciela środki w formie gotówki: 1.297 zł w 2009 r. oraz 1.896 zł w 2010 r. z tytułu udzielonych prowizji, premii i zniżek. Operacje gospodarcze dotyczące pozyskania ww. środków finansowych nie zostały ujęte w księgach rachunkowych jednostki, a środki nie zostały odprowadzone na rachunek dochodów oraz do budżetu Gminy Jejkowice.

Stosownie do przepisu art. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) jednostki budżetowe są jednostkami organizacyjnymi sektora finansów publicznych nieposiadającymi osobowości prawnej, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek odpowiednio dochodów budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

W trakcie kontroli w dniu 5 lipca 2010 r. z powyższych środków uzyskanych od ubezpieczyciela dokonano zakupu mebli szkolnych dla ww. szkoły na podstawie faktury VAT FV/002542/11 z dnia 5 lipca 2011 r. na kwotę 1.595,01 zł.

Umowy ubezpieczenia (w formie polis) zawarły w imieniu Szkoły Podstawowej w Jejkowicach jako „ubezpieczający” p. Ilona Stasiak – była Dyrektor Szkoły Podstawowej w Jejkowicach w dniu 2 czerwca 2009 r. a aneksy do nich p. Anna Porwoł – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Jejkowicach w dniu 5 października 2009 r., która podpisała również umowy w dniu 21 czerwca 2010 r. i aneksy w dniu 29 września 2010 r.

Wniosek nr 3

Podjąć działania w zakresie zorganizowania procesu gromadzenia środków finansowych i ich wydatkowania przez Szkołę Podstawową w Jejkowicach zgodnie z wymogami art. 11 i art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), mając na uwadze ograniczenia możliwości zaciągania zobowiązań wynikające z przepisów art. 44 ust. 1 i ust. 2 tej ustawy.

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.